

Ancuței, (fiica Doamnei Chiajna) nu-i putea prilejui o desfășurare pe măsura posibilităților sale; Constantin Iliescu (boierul Radu Socol, pretendent la mîna Ancuței) și Valentin Loghin (Mitropolitul).

Corurile excelente (maestru Stelian Olariu), baletul (maestru Vasile Marcu), costumele (Elisabeta Benedek) și decorurile (Roland Laub) au contribuit pozitiv la închegarea spectacolului, condus cu siguranță și atentă participare de dirijorul Constantin Petrovici.

Emanuel Elenescu — Dan Grigore

Serghei Rachmaninov, de la a cărui naștere s-a împlinit un secol, nu putea lipsi, desigur, din recomandările de comemorare ale Consiliului UNESCO. Comemorarea marelui compozitor rus a ocazionat în plus, și la noi, manifestări artistice constînd în executarea unora din lucrările sale de seamă, prezente, de altfel mai de regulă în programele concertelor.

La Radioteleviziune, orchestra simfonică a înscris în programul dirijat de Emanuel Elenescu, *Concertul în do minor* pentru pian și orchestră, solist fiind Dan Grigore. Este lucrarea cu care tînărul solist și-a făcut intrarea, cu ani în urmă, în viața noastră muzicală și care ni l-a descoperit ca pe un talentat pianist.

Și de data aceasta am apreciat atît stăpînirea tehnicii reclamată de frumosul și pretențiosul concert cît și trăirea emoțională a unei muzici atît de adînc simțită și care a fost mult popularizată. Începînd cu acordurile inițiale masive, grave, de o pătrunzătoare melancolie, și continuînd cu tema nostalgică de o poezie atît de grăitoare pentru lirismul specific rus, pianistul a gîndit și dozat cu multă sensibilitate sonoritățile. Crescendo-ul viguros la pian și orchestră a avut amploare, potolindu-se după aceea, așa cum se cerea, în cantilena duioasă a cornului. Alternările de pasiune înfrigurată și de energie voluntară din tema succedentă, ca de dans, au fost redată cu tot contrastul necesar. Ele au generat din plin imagini tipice ale vieții, ale pămîntului rus. Solistul, în acord cu dirijorul, a creat apoi o atmosferă de reculegere în partea a doua a Concertului, ca o meditație liniștită, calmă, iar cadența de virtuoziitate a fost redată cu expresivă bravură.

În sfîrșit, în ultima parte, revenirea la tema patetică inițială, reluată de întreaga orchestră, a fost marcată la pian de acorduri viguroase, masive. Dan Grigore a avut o prezență activă și energică, plină de strălucire. Concertul în do minor reprezintă succesul său culminativ. Suplimentele acordate, un *Preludiu* de Gershwin și o *Sonată* de Scarlatti — aceasta din urmă la o viteză de desfășurare cu care nu am fost de acord, căci i-a diminuat mult finețea ei de filigram — estompînd puritatea sonorităților — ne obligă să-i sugerăm interpretului, cît mai multă grijă și pentru micile piese, mai ales cînd aparțin unor personalități celebre. Pe Dan Grigore îl așteptăm însă într-o lucrare pianistică de importanță majoră care să ne dea măsura unui talent în

reală ascensiune și a unui travaliu artistic cît mai bine organizat.

Dirijorul Elenescu și excelenta orchestră simfonică a Radioteleviziunii ne-au oferit în același program o spumoasă *Uvertură* la *Mireasa vindută* de Smetana și *Simfonia Fantastică* de Berlioz.

Ținem să relevăm că această minunată lucrare care rezistă cu brio timpului dar care este de o interpretare foarte exigentă, a fost redată deasupra criticii. Am apreciat finețea sonorităților din *Reverie* apoi acel tumult de pasiune din prima parte. Scena *La bal* a avut o mișcare elegantă, aeriană, cu rubato-uri foarte ponderate, iar în *Scena la cîmp*, cei doi suflători au cîntat gingaș și evocator iar efecte tunătoare, la timpane, au fost bine susținute dar nu terifiante. *Marsul supliciului* și ronda infernală a *Sabatului* au fost redată foarte corect și sugestiv. Această *Simfonie fantastică* am dori să fie înregistrată de Electrecord.

J. — V. PANDELESCU

Mircea Basarab — Suna Kan

În continuarea ciclului „Prin țări și continente”, Filarmonica „George Enescu” a invitat-o pe violonista turcă Suna Kan, propunîndu-i să interpreteze *Concertul de vioară* al compozitorului ei Ilhan Usmanbaş. După cum rezultă însă din scrisoarea (publicată în programul de sală) pe care dirijorul Mircea Basarab a primit-o din partea compozitorului, acesta consideră *Concertul* său ca o lucrare de tinerețe și ca atare nereprezentativă, sugerînd mai degrabă executarea unei alte lucrări, *Mișcare simfonică*, scrisă în 1966. În felul acesta, programul a ajuns să ilustreze viața muzicală a Turciei, atît prin compoziția lui Usmanbaş, cît și prin prezența pe afiș a violonistei Suna Kan, în *Concertul de vioară* de Sibelius.

Personalitate de seamă a muzicii contemporane turcești, Ilhan Usmanbaş (născut în 1921) s-a afirmat cu precădere în domeniul compoziției, pentru care s-a pregătit atît în patria sa, cît și în S.U.A. (ca bursier al fundației Koussevitzky și apoi urmînd studii de perfecționare cu Dallapiccola și Babbitt), dar a practicat totodată și arta interpretativă (ca violoncelist într-un cvartet de coarde), pe lîngă o susținută activitate pedagogică, la început în cadrul catedrei de compoziție, apoi ca profesor de istoria muzicii și forme la Conservatorul din Ankara. Calificarea sa profesională deosebit de solidă, obținută în contact cu personalități de prim plan ale muzicii contemporane, a lăsat urme clar perceptibile în *Mișcarea simfonică pentru orchestră mare*, în care folosește cu mult discernămint (niciodată gratuit) felurite procedee de contrapunere a unor structuri clar diferențiate, ca și diverse moduri de emisie a sunetelor la coarde, la suflători și la percuție. În ciuda limbajului foarte evoluat folosit de compozitor, lucrarea vădește totodată influențe ale folclorului național, prezente în unele întorsături melodice specifice ale ambelor structuri. În ansamblu, *Mișcarea simfonică* constituie o creație de incontest-